

muleret, at det er tvivlsomt om opsparingsordningen er omfattet af tilsynsloven. Tvivl kan endvidere opstå i visse „blandede“ tilfælde, hvor der i aftalen mellem arbejdsgiver og arbejdstager på forhånd er åbnet adgang til at fravige klausulen om indskud i pensionsordning med løbende udbetalinger, således at der i stedet sker udbetaling af selve den opsparede kapital til arbejdstageren, eventuelt til dennes efterladte. Afgørende for, om ordningen omfattes af tilsynsloven, må det antages at være, om opsparingen som hovedregel skal munde ud i en ordning med løbende udbetalinger, eller om dette ikke er tilfældet. Det vil således kunne bero på en konkret vurdering fra tilsynsmyndighedens side, om en opsparingsordning skal behandles som en pensionskasse i tilsynslovens forstand. Der kan herunder tænkes at forekomme den mellemløsning, at en opsparingsordning vel anses som en af tilsynsloven omfattet pensionskasse, men således at tilsynsmyndigheden ikke vil modsætte sig en bestemmelse i pensionsaftalen om, at kapitalen til sin tid med arbejdsgiverens samtykke kan udbetales kontant — eller anbringes i f. eks. værdipapirer — i stedet for at blive anvendt som indskud i en ordning med løbende pensionsudbetalinger. I sådanne særordninger vil forsikringsrådets tilladelse til, at der finder kapitaludbetaling sted med andre ord ikke være nødvendig.

Hvis tilvejebringelsen af en kapital, der på et senere tidspunkt skal anvendes til f. eks. køb af en livrente, ikke finder sted gennem en „egentlig“ opsparing — f. eks. ved indskud i pengeinstitut eller ved opsamling i værdipapirer — men ved tegning af en forsikring med kapitaludbetaling, antages den pågældende ordning *ikke* at være omfattet af tilsynslovens regler om pensionskasser. Dette resultat er støttet på tilsynslovens § 1, stk. 2, hvorefter tilfælde, hvor en virksomheds pensionsforpligtelse er overført til et anerkendt livsforsikringselskab, er undtaget fra tilsynsloven.

Udover at vise nogle af de tvivlsspørgsmål, som rejser sig i forbindelse med tilsynslovens anvendelse på opsparingsordninger med klausul om senere køb af livrente eller lignende, tjener foranstående omtale af tilsynslovens praktisering til at illustrere, at der ikke i alle tilfælde uden for skattelovgivningen findes en skarp grænse mellem pensionsordninger med henholdsvis løbende (livsbetingede) udbetalinger og kapitaludbetaling. Dette gælder for så vidt også uden for pensionskasseområdet, idet der f. eks. under visse betingelser er mulighed for at opnå en kapitaludbetaling ved genkøb af en livrente. Da der på den anden side efter lovforslaget — i overensstemmelse med gældende lov — er knyttet forskel-

lige skattemæssige virkninger til de 2 former for pensionsordninger, må grænsedragningen mellem ordninger med løbende udbetalinger og kapitalordninger fremgå af selve skattereglerne. Man har i forslaget anlagt det hovedsynspunkt, at man som pensionsordning med løbende udbetalinger alene medtager sådanne pensionskasseordninger og forsikringer, som efter deres principale indhold ved normalt forløb alene hjemler arbejdstageren, respektive selvpensionisten, eventuelt tillige eller alene hans efterladte ægtefælle eller mindreårige børn, ret til løbende, livsbetingede ydelser. Dette hovedsynspunkt har for pensionskassers vedkommende ført til, at man i forslagets stk. 1 har stillet den betingelse, at pensionskassen skal være omfattet af tilsynsloven (bortset fra de særlige regler i § 6), og i forslagets stk. 2 den yderligere betingelse for opsparingskasser, at indkøb af renteforsikring eller lignende ikke kan undlades uden forsikringsrådets samtykke. Herefter vil udbetaling fra en af § 3 omfattet pensionskasse i anden form end som løbende, livsbetingede ydelser kun kunne ske i de undtagelses-tilfælde, hvor der efter tilsynslovens regler om udtrædelsesgodtgørelse til fratrådte arbejdstagere eller efter forsikringsrådets konkrete tilladelse måtte være åbnet adgang hertil.

Det må dog nævnes, at der i vedtægterne for enkelte pensionskasser, der er omfattet af tilsynsloven, er indeholdt regler om udbetaling efter et medlems død af visse ydelser, som ikke har karakter af løbende, livsbetingede pensionsydelser til efterladt ægtefælle eller mindreårige børn. Sådanne subsidiære udbetalingsvilkår kan ikke være til hinder for skattemæssigt at behandle pensionskassen som en pensionsordning med løbende udbetalinger, men hvis udbetaling sker i overensstemmelse med de nævnte subsidiære vilkår, må konsekvensen være, at der indtræder afgiftspligt i overensstemmelse med forslagets § 29.

Til § 4.

Hvis en renteforsikring skal kunne behandles efter beskatningsreglerne for pensionsordninger med løbende udbetalinger, jfr. forslagets kapitel 2-4, må forsikringen foruden betingelserne i § 2, nr. 4, opfylde de særlige betingelser i § 4, der omtales nærmere i det følgende.

For det første skal forsikringen være oprettet i et forsikringsselskab, som er berettiget til at drive forsikringsvirksomhed her i landet. Denne regel udelukker ikke, at forsikringen kan oprettes i et udenlandsk selskab, når det sker i et her i landet værende generalagentur for det pågældende sel-